№ 38. Treschdeen, 18. Septemberî. 1896.

Isnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Kangihseru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksu rindiņu, preeksch-pusê 20 kap.; pahrtulkoschana if sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36. — **Bauskâ:** Steina k. apteekâ un Ed. Drengera k. bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. — **Saldû:** Fr. Kruhmina k. grahm. bodê.

75. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Rihgâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahmatu bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahmatu bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Moffes k. wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahmatu bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Nopeetni wahrdi behrnu audsinatajeem.

VI.

Apskatijuschi swarigakos usdewumus meesigâ audsinaschanâ, lai wehl brihtinu greeschamees atpakaļ un pakawejamees pee garigahs audsinaschanas, kura, ja sihlumôs gribetum eelaistees, aptwer tikdaudz jautajumu, tikdaudz waijadsigu nowehrojumu, ka no teem waretum sarakstit weselu beesum beeso grahmatu. Mums tikai eespehjams eewehrot wispahrigo daku, kuru apluhkojot ari jau it gaischi nosskahrtisim, us ko audsinatajam jagreesch sewischka wehriba, ja tas apsinigi un ar labahm sekmehm grib kalpot sawam usdewumam.

Kad mehs ar schihm rindiņahm greeschamees pee muhsu behrnu audsinatajeem, tad pee tam domajam sewischki wezakus, kâ pirmos un swarigakos behrnu audsinatajus. No pehdejeem atkal mahtei peekriht swarigaka loma audsinaschanâ par tehwu. Tâ tad schoreis tuwaku apskatisim mahti kâ audsinataju, peenahzigi apswehrdami winas peenahkumus un usdewumus un no tam tad mahzidamees to eewehrot un zeenit tâ, kâ wina to pateescham pelna.

Zik swarigu weetu seewa un mahte eenem sabeedrigajâ dsihwê, to jau it brangi leezina pasihstamais teikums, ko wisi slaweni pedagogi atsinuschi par pareisu: „Mahtes klehpî atronahs tautas liktens un nahkotne." Schee wahrdi, kas par sewi isklausahs tik dischi, leelisti, bet ari pahrdroschi, ka pirmajâ azumirkli usnahk gandrihs waj schaubischanahs par winu pateesibu, tuwaku apdomajot tomehr ne-issaka it neko nedabisku, it neko ne-eespehjamu; turpreti tee runâ jo gaischu, saprotamu walodu par leelo, swarigo usdewumu, kahds uslikts mahtehm. Schis usdewums grosahs ap audsinaschanas likumu stingru eewehroschanu, ar kuru palihdsibu weenigi spehjams isaudsinat kreetnus sabeedribas lozekļus, derigus zilwekus, weenalga, kahdai dsihwes kahrtai un schkirai tee peederetu. Tâ ka nu tauta pastahw no daschadahm schkirahm, kurahm tomehr katrai sawâs robeschâs jazenschahs pehz weena, kopiga mehrka, proti: tikumigas dsihwes un dsihwes waijadsibu apmeerinaschanas likumigi norobeschotâ un aissargatâ aplokâ, — tad redsam, ka audsinaschana sihmejahs us sadsihwi un sabeedribu wispusigi un pee wiseem greeschahs ar weenadeem prasijumeem. Jo wairak nu schee prasijumi tahdâ plaschâ sabeedribâ, kahda ir tauta, peenahzigi eewehroti, jo weseligaki schihs sabeedribas lozekli, jo stipraka, kopibâ neschkekama ir tauta, jo droschaka ir tahdas tautas nahkotne. Tâ tad audsinaschana ir ta ihstâ nolehmaja, waj kahda tauta usplauks un sels, jeb waj tai gaidama panihkschana un tikumiska nahwe. Un ja nu, kâ redsejam, audsinaschanai preekschgalâ atronahs mahte, no kuras jagaida, ka jaunâ pa-audse tiks sapratigi, pareisi audsinata, tad itin lehti nogeedams, zik pareisu walodu runâ angschâ minetais teikums, sihmejotees uz mahti. Tâ tad ar pilnu teesibu waram greestees pee wisahm mahtehm, tahs schâ usrunadami: „Juhs tahs esat, kurahm eespehjams par to gahdat, ka sadsihwê launums masinatos! Juhs tahs esat, no kurahm pa leelai daļai atkarajahs nahkoschas pa-audses labklahjiba waj posts, laime waj nelaime, tikumiba waj netikliba!"

Kâ nu pateesibâ schis zehlais, dischenais mahtes usdewums teek ispildits?

Wispirms mums ja-eewehro tahs mahtes, kuras no dsihwes waijadsibahm un truhkuma speestas, grûti strahdajot, ahrpus mahjas nopelna sawu deenischku maisiti. Tahdas mehdz buht pa leelakai daļai pilsehtâs, waj nu rokpelnu, waj fabrikas strahdneeku dsimtâs. Kamehr paschahm zauru deenu jastrahdâ ahrpus mahjas, tamehr behrnini paleek sawâ wakâ, pa leelakai daļai bez peenahzigas usraudsibas. Protams, ka tahdôs apstahkļôs mahtehm ne-eespehjams peenahzigi audsinat sawus behrnus, ja tahm ari buhtu deesin zik laba griba. Winas newar wis schodeen, waj rihtu pateikt: „Man japaleek mahjâs un ja-audsina behrni"; jo tahs itin labi nojehdz, ka swarigakâ leeta ir, tikdaudz nopelnit, lai behrnineem buhtu ko pa-ehst un seemu ar ko peenahzigi gehrbtees un sildities. — Schê nedrihkstam pahrmest audsinaschanai, ja no tahdeem behrneem wehlaku isaug nederigs sabeedribas lozeklis; wismasak mahte, kâ scho behrnu dabiskâ audsinataja, nepelna pahrmetumu. Pahrmest mehs waretum weenigi teem, kuru peenahkums buhtu schahdôs gadijumôs gahdat par nabaga atstahto behrnu peenahzigu audsinaschanu. Schê lihdseklis meklejams labdaribâ, kura jau daudz pilsehtâs parahdijusees, dibinot daschadas behrnu patwerksmes un eestahdes, kurâs pa deenu mitina, waijadsigi darbina un ehdina tahdus behrnus, kuru wezakeem naw pascheem eespehjams tos usraudsit. Lai nu gan wisas tahdas eestahdes nekad nesasneedz audsinaschanas ihsto pilnibu, tomehr simtreis labaki ir, kad behrni tanis usturahs peenahzigâ usraudsibâ, nekâ kad tee bez kahdas usraudsibas blandahs apkahrt un kluhst par ihsteem „eelas sehneem". Labi apdomajot, schahdu eestahschu dibinaschanai, newaijadsetu wis gaidit uz labdarigeem zilwekeem ween, bet pilsehtahm waijadsetu ceskatit par sawu neatleekamu peenahkumu, gahdat un ruhpetees par schahdahm patwerksmehm; schai waijadsibai waijadsetu stahwet wispirmajâ weetâ starp wispahrigas launschu apgahdibas usdewumeem, jo kur gan wehl lai atrastum swehtigaku labdaribu, nekâ schi! — Pa daļai pee schihs schkiras mahtehm peeder ari muhsu gahjeju jeb kalpu kahrtas seewas uz laukeem. Ari schihs mahtes daudzreis kawetas nodarbotees ar saweem behrneem, sewischki kad jastrahdâ lauku-darbi; nereti masee skraida apkahrt bez waijadsigas usraudsibas un sawâ wakâ mahzahs tikai nerahtnibas un blehnu darbus. Tomehr winu stahwoklis ir labaks, nekâ mineto mahschu apstahkli pilsehtâs. Atleek deesgan brihschu, kur ruhpigai mahtei eespehjams gahdat ari par behrna garigu audsinaschanu; ir laikmeti, peem. seemâ, kur wairak pawakas, ja ne zitadi, pa wakareem nodarbotees ar behrneem — sinams, ja netruhkst schinî sinâ labas gribas. Taisni pehdejais truhkums pa leelakai daļai pirmais eemesls, kadehļ behrnu audsinaschana teek atstahta kâ kahda weenaldsiga leeta. Kad tikai behrnam apgehrbs mugurâ un wehders pilns, ko zita tam wehl waijaga! Schi weenaldsiba stiprinahs wehl ari zaur tam, ka kalpu schkira audsinaschanas sinâ neredz labu preekschsihmi no saimneekeem. Ari pehdejee wehl deesgan pelna pahrmetumus pawirschibas un laiskuma sinâ. Naw jau tahs paschas wakas! ari mahjas mahte mehdz aisbildinatees, kad dsird kahdu peesihmi par nepareisu behrnu audsinaschanu. Warbuht brihscheem daschahm mahjas mahtehm ari eemesls tâ schehlotees, bet pa leelakai daļai gan tahs tikai weltas isrunas. Tè nu mahjas mahtehm waijadsetu wispirms daudz apsinigaki kertees pee paschu behrnu audsinaschanas, zaur to usmudinot ari kalpu behrnu mahtes uz scho swehtigo darbu, un tad tahlaku, zik ween eespehjams, sneegt palihdsigu roku ari pehdejahm audsinaschanâ. Zaur to tad rastos tahds pats lihdseklis lauku dsihwê, kahdu minejam pilsehtâs. Waj gan ne-eespehjams buhtu, kad mahjas-mahte peem. wasarâ sawus masos usraudsidama un ar teem nodarbodamahs mahjâs, usskatitu ari kalpa behrnus, teem gahdadama par derigu laika kawekli, laudama kopâ rotaļatees ar saweem behrneem un tos kopâ garigi modinadama? Rakstitajam bijusi isdewiba noskatitees schahdâ jaukâ skatâ, kur prahtiga mahjas-mahte netura nekahdu starpibu starp saweem un kalpu behrneem, bet kâ laikam mihļa mahte wisus usrauga kopâ, weenlihdsigi rahdama, kur waijadsigs, un weenlihdsigi pamahzidama. Bet — deemschehl — tahdi skati ir wisai reti; daudz beeschaki sastopami pawisam zitadi. Ja behrns sastopahs ar behrnu un sahk newainigi rotaļatees, tad jau tas daba-dsineklis behrnu dabâ, kas nepasihst starpibu, waj tur daschs augstas kahrtas un ziti semas, — wisi wini juhtahs kopâ behrni nu preezajahs kâ behrni! Bet starpibu wini sahk nomanit, tiklihdz audsinataji waj winu usraudsitaji neprahtigi rihkojahs. „Mans behrns tatschu ne-ees spehletees ar kalpu puiku . . ." eebildigâ mahjas-mahte mehdz sazit — un kurmet paaudsees behrns, dsirdedams tahdu peesihmi, ari sahk atrautees no schi nizinatâ „kalpu puikas", it kâ tas buhtu nesin kahds laundaris; netik ween tas! daudzreis winsch leek nonizinatam manit, ka tas tatschu daudz pahraks, un galu galâ sahk darit pahrestibu uz pahrestibas. Waj gan „mihļâ mammiņa" schê apdomajusi, zik daudz launa ta pastrahdajusi, sehdama tahdu nesahli un tik aplam isturedamahs kâ audsinataja?

Audsinaschana prasa waku un pazeetibu; kur waj weenas, waj otras truhkst, tur naw gaidamas deesin kahdas sekmes. Ja nu muhsu mahtehm wehl daudzreis jasuhrojahs, ka atleekot deesgan maz wakas, nodarbotees ar behrneem, zik daudz wairak tad tahdôs apstahkļôs newaijaga pazeetibas. Ja mahte buhs apkrauta ar darbeem, tad behrns, nelikdams tai meera, gan scho, gan to waizajot, winai islikšees tihri par nastu. Un mums tatschu sinams, ka pareisai audsinaschanai waijag turet wakâ modrigas azis un taisni uz behrnu waizajumeem raudsit dot wineem saprotamu atbildi; mehs nedrihkstam wis tos atraidit, kad tee scho, waj to jautâ, nedrihkstam warbuht pat wehl ihdsigâ balsî atteikt: „Leez jel mani meerâ — man naw wakas!" Behrna griba, scho waj to dabut sinat, war it drihsi pahreet, ja to ne-apmeerinam un neraugam usturet modrigu; tad war lehti notikt, ka wehlaku, kur mehs pateescham wehletos, lai behrns rahda sinaschanas kahri, tas it weenaldsigi pa-eet leetahm un preekschmeteem garam un neko wairs nejautâ. —

Beidzot lai greeschamees pee tahm mahtehm, kuras peeder pee tâ dehwetahm „labakajahm aprindahm" un kuru dsihwe tâ nodibinata, ka tahm nu pateescham naw eemesla suhrotees par newaku tahdâ jehdzeenâ, kâ to redzejam augschâ. Schihm mahtehm wakas nodarbotees ar behrneem tikdaudz, zik ween waijadsigs; tâ tad pateesibâ tikai tè war buht runa par pareisu behrnu audsinaschanu. Bet peedsihwojumi rahdijuschi, ka ari tè deesgan truhkumu. Pilnibu, sinams, welti kur meklesim pasaulê, bet mums teesiba prasit, lai tahs aprindas, kuras ir wairak isglihtotas, ari wairak zenschahs pilnibu sasneegt. Deemschehl, schê mehs sastopam atkal zitadus zilwezigus wahjumus. — Pahrtikuscheem laudim naw jakaujahs ar raisehm deenischka ustura labad; jo bagataks kahds, jo ehrtaki tas war dsihwot, leekot wisus waijadsigos darbus ziteem pastrahdat. Tâ tad ari audsinaschanas sinâ schê ehrtiba tik leela, ka ne reti zitahm, algotahm personahm ustiz sawu behrnu usraudsibu un audsinaschanu. Ja nu schihs personas mehdz buht tahdas, kas sagatawojuschahs behrnus audsinat, waj par ziteem wahrdeem: kuru amats ir behrnu audsinaschana, tad naw ne wahrdu ko tur preti eebilst; daudzreis tad behrnu labâ tas ir nesalihdzinami teizamaki, nekâ ja tahdi wezaki paschi audsinatu behrnus. Bet leeta pa leelakai daļai mehdz buht pawisam zitada. Schee algadschi mehdz buht tâ dehwetahs behrnu meitas jeb „bonnes", kurahm gan ne jausmas naw no ta swarigâ usdewuma, kahds saweenots ar behrnu audsinaschanu. Ja wehl schahdâs dsimtês ehrtiba tik tahlu sneedzahs, ka mahte, tâ sakot, pamihlinaschanahs dehļ ween redz sawu behrnu, tad gan waram

Paspahrnê.

Zaur Pehterburgu un Maskawu uz Rischnij-Nowgorodu.

Zelojuma ussihmejumi no J. Purapukes.

III.

No Pehterburgas lihdz Maskawai.

Pehterburgâ, schinî milsigajâ galwas pilsehtâ, ne-uskawejamees ilgi. Pa wasaru wina ari ir maz peewilziga. Celas neschehligi put un kad teek noleetas, tad apklahjahs ar dubteem. Gaiss speedoschs un newesełigs. Bagatakâ un augstakâ launschu schkira usturahs sawôs wasaras mahjokļôs — datschâs, atpakaļ palikuschi tikai nabagakee lautini, masakee eerehdni un tirgotaji. Tadehļ ari pilsehtai garlaizigs isskats. Mahjas un ehkas wisas no akmena, waj keegeleem buhwetas, ar milsigi beesahm seenahm. Pa wasaru tahs teek no jauna krahsotas, kadehļ ari tik gresni ne-isskatahs, kâ buhtu sagaidams. Ormani Pehterburgâ ļoti nekaunigi un prot usprasit nedsirdetas zenas. Bez kauleschanahs ar wineem newar istikt. Ja wini par wedumu prasa 70 kap., tad katrâ sinâ par 20—30 kap. wedihs. Usturschanahs weesnizâs, kâ ari ehdeens un dsehreeni schê wisgaram dahrgi. Bez tam apkalpotaji ļoti nadsigi uz dsezamahm naudahm. Par wismasako pakalpojumu tee jaw issteepj roku: „na tschai!" Seemas pils un eremitascha bij preeksch apmekletajeem schini laikâ slehgtas. Tadehļ apskatijam mahksias akademijas bilschu galerijas, kuras ļoti bagatas gan wezu, gan ari jaunako mahkslenieku darbeem. Tè sastopam ari wairak mahkslenieku un mahkslenieczschu darbâ. Wini nonem kopijas no iswehletahm bildehm. Ir tihri ko pabrihnotees, zik darbs wineem weegli weizahs. Wini nedomâ, negudro un ne-aprehkina, bet kâ spehlejotees mehtâ krahsas pa issteepto drehbi un — wisi schee daschadee krahsu traipekli sapluhst wehlaki par daiku bildi. Tad apluhkojam slaweno Isaka katedrali, scho marmora, selta un dimanta basnizu. Winas bagatibu un gresnums, kâ ari milsigais leelums tihri nospeesch. Maz patihkamu juhtu pee manis atstahja Pehterburgas dahrsi, to starpâ ari Wasaras dahrs. Wini ir par daudz weenmuļigi un par daudz nabadsigi ar kokeem. Daudz labaku eespaidu atstahja swehru dahrsâ. Winsch ir ļoti bagats ar daschdaschadakajeem swehreem, putneem un tschuhskahm. Bez tam tureenes konzerti, kâ ari daschadahs israhdes peewelk daudz apmekletaju. No peeminekleem man wislabaki patika Pehtera I. peemineklis uz Newas krasta, preti Isaka katedralei, Senatam, Admiralitetei un Alekfandera dahrsam. Tomehr sihku aprakstu par wisu, ko Pehterburgâ redzejam un peedsihwojam, nespehju lasitajeem pasneegt, — tas aisnemtu par daudz ruhmes. Tadehļ dosimees tahlakâ zelâ.

No Nikolaja dselzela peestahtnes atstahjam Pehterburgu un dodamees uz Maskawu. Schi peestahtne eerihkota ļoti ehrti un patihkami. Ehdeeni tê famehrâ daudz lehtaki, nekâ paschâ pilsehtâ. Brauzeju ir ļoti daudz, kadehļ wagoni pahrpilditi. Aiz Gluchooseras stanzijas eesahkahs lauki un meschi. Seme leekahs buht augliga, redzami lapu koki un sahļainas plawas. Tâ tas eet lihdz Kolpinai. Kolpina ir kreetnis meestinsch ar leelahm fabrikahm. No schejeenes seme no-augusc wiswairak kruhmajeem, behrsineem un alkschneem. Aramas semes redzams ļoti maz. Pee Wolchowas stanzijas pilsehtina ar tahdu pat nosaukumu pee Wolchowas upes. Upe tikpat plata kâ muhsu Daugawa. Seme lihdzena un noaugusc kruhmeem. Arweenu wehl plawas un maz aramas semes. Seenu plauj tikpat wihreeschi, kâ seweeschi. Iskaptehm weens pats klokis. Seenu sawahk 3—4 wahlehm kopâ un tâ kaltê. Gatawo seenu samet kaudzês waj ari sahrdôs.

No Pehterburgas lihdz Mazai Wischerai muhsu nodolâ eesehdahs kahds „agronoms", kâ winsch pats dehwejahs, wehl jauns un ļoti dsihws zilweks, pehz manas pahrleezinaschanahs — Latweetis. Uz ahtru roku winsch bij eesahzis garas jo garas farunas ar kahdu augstaku walsts eerehdni if kalnu inscheneeru schkiras. No sahkuma gan „agronoma" kungam lahgi negribeja weiktees, bet ar laiku katschu „prewoschoditelstwo" sahka usklausitees runigâ kunga nostahstôs. Un ne welti; bij teescham ko klausitees! Nebiju wehl nekad dsirdejis, ka zilweks war tik weikli leelitees un tik droschu peeri melot, kâ minetais agronoms. Wispirms, winsch darija klausitajeem sinamu, ka efot nopirzis kahdu leelu muischu, kurâ tagad rihkojotees. Bet wina sekmigâ rihziba teekot stipri ween kaweta zaur nelaigajeem apstahkleem. Ihsi apzerejis scho puuktu, agronoma kungs pahrgahja uz sawas dsihwes sahkumeem. No teem bij redzams, zik gruhti winam esot karot.

Tuwu pee Burgas, masa meestina, pahrbrauzam pahr Mstas upi, kura eetek Ilmenas eserâ. Upe gul dsiļôs krastôs, ir schaura un kâ leekahs ari sekla. Seme schê augliga, behrsu un egļu meschi. Apgabals jauks. Stanzijâs pahrdod 3. klases brauzejeem leelas silkes un schkehlês sagreestas aknas, katru par 5 kap. gabalâ. Pehterburgas alus maksâ 15 kap. pudele. Schnabi pahrdod no muzinahm. Wisgaram redzami milsigi krahjumi behrsa malkas. Eesahkot no Okulowkas seme paleek kalnainaka. Pate Okolowka jaw stahw 74 saschenas pahr juhras spoguli. Tâ tad jaw esam atsneeguschi Waldaju augstumus. Weetahm isplescharis esari ar sawu rahmo lihmeni un peeschkir apgabalam sapnaini romantisku nokrahsu. Ihsti jauks apgabals ir ap Waldaikas stanziju. Weenâ un otrâ pusê steerjahs kalnaju rindas, bet eelejâ aislokahs schaura upite. Dselzela dambis ir pazelts lihdz puskalnaja augstumam. Schê ari dabujami par lehtu maksu slawenee Waldaju swani, kuri turpat tuwajâs fabrikâs isgatawoti. Laudis gehrbuschees glihtôs modes apgehrbôs. Bologoje ir glihta pilsehtina ar waren garu stanzijas ehku, kuras preekschâ ir wesela kolonade ar segtu jumtu. Schê war patihkami pastaigatees pat leetainâ laikâ. Pee Wolotschenas stanzijas pahrbrauzam par Wischnij-Wolotschekas kanali. Kâ sinams, kanals saweeno Twerzas upi ar Mstu. Kanals naw plats, apmehram tahds kâ Rihgas pilsehtas. Patlaban jaw ari eestahjusees krehsla un fabriku apgaismotee logi isskatahs ļoti jauki.

Tâ ka wakara krehsla trauzeja apgabala apluhkoschanu, tad padewamees meega mahtes rokahm un gulejam lihdz rihta gaismai. Kad pamodamees, tad bijam patlaban jaw atsneeguschi Sawidowkas pilsehtinu. Wisapkahrt bagatas druwas, plawas un lapu meschi. Pate pilsehtina nogrimuse behrsu birsês. Saule isleen pee debesu apwahrschna un apgaismo ar saweem sahrtajeem stareem plawâs sapulzejuschos wihreeschus, seewas un behrnus. Seeweeschu sarkanee uswalki un wihru baltee krekli dod krahschnu un raibu bildi. No schejeenes sahkot, lihdz pat paschai Maskawai apgabals patura weenadu isskatu. Seme leekahs buht wisgaram augliga, ari laudis pahrtikuschi. Sastopam daudz un daschadas fabrikas.

Pehdigi nonahkam ari Maskawâ, leelahs Kreewijas sirdî; bet tâ ka esam nolehmuschi winu tuwak apluhkot atpakaļ brauzot, tad tagad tè ari ilgaki ne-uskawejamees, kâ tikai lihdz nahkoschajam brauzeenam uz Rischnij-Nowgorodu. Lai sawu zeku turpinatu, mums japahrbrauz no Nikolaja dselzeļa stanzijas uz Rischnij-Nowgorodas stanziju. Uz eelas sagaida milsigâ rinda „iswoschtschiku", kuri weens par otru peedahwâ sawus pakalpojumus. Eesahkahs sihwa kauleschanahs. 70 kapeikas noprasa, bet par 30 aisweds. Nonahkuschi stanzijâ un nodewuschi sawas zeļa somas glabaschanâ, isejam drukstu pastaigatees. Pastaigajamees lihdz Tagankai un tahkaki. Schi pilsehtas nomale stipri kalnaina. Pretschu noliktawu un boschu schê sastopam ļoti maz. Ne-atrodam neka peewilziga un tadehļ atgreeschamees atpakaļ uz stanziju. Muhsu brauzeens ari patlaban gataws uz no-eeschanu, tadehļ nekawejamees eenemt weetas. Brauzeju ļoti daudz. Par laimi esam sawas somas nodewuschi paku nesejeem un schee laudis ir ļoti manigi isgahdat saweem pasascheereem swabadas un labas weetas. Tadehļ ir arweenu eewehlami, laudim pahrpilditâs stanzijâs pret neleelu atlihdsibu peenemt winu apkalpojumus.

Grahmatu galds.

Redakzijai peesuhtitas schahdas grahmatas:

1. Apsischu Jehkaba raksti. IX. Uz pilsehtu. X. Wehstules if tehwijas. Makfâ à 15 kap. Apgahdajusi Rigas Latw. Beedribas Sinibu Komisijas Derigu grahmatu apgahd. Nodaļa. Drukajuschi Kalninsch un Deutschmans.

2. Pamahzischana par sw. kristibas sakramenti, par jaunpeedsimschanu un sewischki par behrnu-kristibu. Kluju wakas brihschu apzerejumi. Rigâ, 1896. Drukats pee M. Jakobsona.

3. Baltijas Gada Grahmata 1897. gadam, kam 365 deenas. Dewitais gada gahjums. Rigâ, 1896. Isdewejs: Semgaleets-S. Weinbergs.

eedomatees, zik behdigi taisni schè audsinaschanai jaisskatahs, lai gan, sadsihwes apstahklus wehrojot, schkitam esam eespehjamu weenigi schè wisweeglak ispildit pareisas audsinaschanas likumus.

Lai nu wehrotum truhkumus un waijadsibas, tad ihsumà minesim swarigakos nosazijumus, kas audsinatajai mahtei stingri ispildami:

a) Behrnu meitahm, waj ziteem gahjejeem behrni ja-ustiz usfraudsibai, zik ween eespehjams, mas. Peedsihwojumi mahza, ka schihs personas daudsreis neleekahs gar behrneem it neko sinot; behrns waizà trihs-, tschetras-, peezas reisas un tomehr nedabon atbildi; beidsot tam wehl usbrehz un tad to atraida; behrus pakluhp, nodausahs, un tad wehl dabon dsirdet: „To tik tew waijadseja!" — Daudz zitôs gadijumôs behrnu meitas atkal runà tahdas walodas ar behrneem, ka tas nemaj neklahtos, waj atkal grib dsiht jokus, behrneem eestahstidamas kaut ko neprahtigu, lai par to buhtu ko smeetees. Tà kahds peedsihwojis behrnu audsinatajs pastahsta schahdu gadijumu: Winsch reis dsirdejis kahdu pawezigaku behrnu meitu tà runajam: „Tildin, saki skolotaja kungam, zik tew kahjinu! Nu, zik tew ir kahjinu?" — Un masà, kas nule sahkusi pa wahrdam runat un kurai ne jausmas nebijis no tam, ko nosihmè skolotaja kungs un ko kahjina, atbildejusi: „Trihs." Un behrnu meita sahkusi skaki smeetees, preezadamahs par to, kahdu leelu joku wina eekalusi behrnam.

b) Labak leez gahjejeem, lai tee tawà weetà ko zitu padara, bet paleez pati pee behrneem!

Kahda mahte reis leelijahs: „Tur es neweenam nelauschu: sawam behrnam es pati ustaisu gukuweetu; tà es esmu lihdschim darijusi, un tà ari turpmak darischu. Kamehr tik behrns scho pasauli eeraudsijis, wehl neweens zits naw aistizis wina gultinu."

Tas jau itin labi domats, mihkà mahte, tomehr ne wisai prahtigi: taisni otradi buhtu bijis pareisaki. Leez, lai kalpone ustaisa gultinu, un nodarbojees tu pati ar behrnu!

c) Audsinat naw weegli, schis usdewums peepuhlè, nogurdina; tadehl mahtei waijaga ari sawu laiku meera un atpuhtas, lai spehki pa daudz ahtri nepatehrejahs. Ja wina pakehrehs sawus spehkus, kamehr wehl behrni weseli, ko tad ta eesahks, ja tee kahdreiz saslimst, kur tad waijadsigs warbuht zaurahm naktim palikt nomodà?

d) Pats galwenais preekschrakstis ir: Behrnus waijaga audsinat tam, kas to wislabak prot. Ja mahte eeskata, ka wina par nespehzigu ispildit scho sawu usdewumu, tad lai wina to ustiz ziteem. Wispahrigi naw jau jadomà, ka weenigi mahtei jaruhpejahs par behrnu audsinaschanu; nè, tas jadara wezakeem kopà. Tikai tadehl, ka mahte weenumehr tuwaku behrneem un tehwu dsihwes usdewumi attura nostaku, mahtei peeschkirta swarigakà loma behrnu audsinaschanà. J. S.

Padomi teesu leetàs.

26. jautajums. Manai apkopschanai nodotais zeka gabals eet zaur beesu egku meschu, kur kuplee sari sneedsahs labi tahlu pahri leelzeka grahwjeem. Tà ka sliktà laikà, kad leetus padarijis zeku wisai slapju, beeso kruhmu dehl wehjsch newar to noschahwet, tad ari grauteschana ir tihri weltiga. Zik tahlu nu zeka mala buhtu nozertama? Waj tas ir darams ar jeb bez mescha waldes sinas? Un ja mescha walde atlauju nedotu, kas tad darams? Esmu Widsemneeks. Kr. A.

Atbilde. Bez mescha ihpaschneeka atlaujas jautatajs kokus nedrihkst zirst. Ja mescha ihpaschneeks kokus nenozert waj nedod atlauju to dartt, tad jautatajs war luhgt aprinka preekschneeka jaunako palihgu, kuram zeli japahrrauga, lai winsch par to gahdà, ka koki tiktu atzirsti.

27. jautajums. Zaur kahdu muhsu pagasta nomalus sinhri eet semes zelsch, kas tikai dascheem pagasta zeemeem waijadsigs. Ar laiku zelsch, neuskopts, bij kluwis nebrauzams. Us pagasta waldes usaizinajumu wisi pagasta saimneeki stahjahs pee zeka islaboschanas darba. Bet tà ka schis darbs prasa wairak puhlinu, nekà eepreeksch sagaidija, tad daschi grib no darba atrautees. Wehletos un sinat, waj pagasta wezakajam ir likumiga teesiba saimneekus ar waru peespeest pee schi islaboschanas darba. Gadijums Widsemè. Kr. A.

Atbilde. Tè waijadsetu sinat, waj minetais zelsch ir rewistijas zelsch, jeb basnizas zelsch, kas nepeeder pee rewistijas zeleem. Pirmajà gadijumà zeku islaboschanu draudzei nosaka peenahzigà eestahde, kurpretim otrà gadijumà pagasta weetneeki noteiz, kam zeli ja-islabo. Tatschu nosazitaja nekad naw pagasta walde, waj daschi winas lozekli. Scheem tikai us tam jaskatahs, ka dotee nosazijumi tiktu kahrtigi ispilditi.

No ahrsemehm.

Winu Majestetes Keisars un Keisareene tagad weesojahs pee Sawas wezmahtes, Anglijas kehnineenes Wiktorijas. Tàpat kà Dahnijà, tà ari tè usnemschana noteek wairak tikai no waldneeku familijas puses. Kehnineene Augstos Weesus sagaidijusi newis galwas-pilsehtà Londonè, bet sawà Balmorales pili Skotijà. No tureenes Winu Majestes dosees us Franziju, kur jau ilgaku laiku naigi rihkojahs draudsigahs walsts Waldineekus jo leelisku usnemt. —

Turzijà apstahkli top jo deenas jo draudzschaki. Leelwalstis ir Turku wadibai teikuschas taisni azis, ka wina pati pee breesmu darbeem wainiga. Kahds eewehrojams Wahzu laikrakstS nule isplatijis wehsti, ka nesen kahdu deenu Konstantinopolê wiss bijis sarihkots, lai, tiklihdz buhtu sihme dota, tuhlit ussahktu wispahri kristitos waijat un apkaut un Peras pilsehtas daku apschaudit, tadehl ka tur dsihwo wiswairak kristito. Us pakalneem pee Peras bijuschi nostahditi 48 leelgabali un Konstantinopoles ostà kara kugi bijuschi gatawi, katru brihdi dotees kanjà. Sultans pats isteizis, ka neweens kristitais nepalikschot dsihws, ja kahdas sweschas walsts kara kugi laustos zauri Dardanekeem. Tikai ministerija nowehrsusi breesmigo asins isleeschanu, islaisdama pret sultana gribu pawehli, lai ustura meeru. Ihgnums pret sultanu top wisàs malàs arweenu leelaks. Sultans sanem no leelwalstju wehstneekeem bahrgus rakstus, atbild us teem it pasemigi, apgalwodams sawu newainibu un sawu labo gribu, nekahrtibas nowehrst. Bet pa to starpu ahrpus Konstantinopoles sahkahs daschà weetà atkal no jauna breesmigà kristito apkauschana, kamehr paschà galwaspilsehtà un apkahrtnè Armeneeschi atronahs galejà postà, no weetahm atlaisti, padsihti, bez maises un pajumtes. Simteem un tuhkstoscheem winus krauj kugôs, lai winus westu projam. Tatschu dsird ari stahstam, ka daudz Armeneeschi wis neteekot tahlu aiswesti, bet winus weenkahrschi no kugeem eesweeschot juhrà. Weena leelwalsts, kà leekahs, gan labpraht gribetu ar Turkeem sahkt runat zitadu walodu. Ta ir Anglija. Bet deemschehl Anglija zaur sawu isturescharos pehdejôs laikôs tahdà mehrà eemantojusi zitu leelwalstju neustizibu, ka winai ne par ko negrib atlaut us sawu roku pret Turziju rihkotees. Ne bez eemesla domà, ka Turziju sawàs rokàs sagrahbdama, Anglija masak gahdatu par Armeneescheem, nekà par sawu paschu labumu. Tadehl tiklihdz Anglija eesahktu ar eerotscheem gahdat Turzijà kahrtibu, tad sagaidams, ka Kreewija, Franzija un Wahzija winai stahtos pretim. Turku waldiba schimbrihscham usskata par sawu leelako peenahkumu, wahkt kopà pee Armeneescheem atrastahs bumbas un zitus eerotschus un isstahdit tos preeksch apskatischanas. Schahdôs apstahkklos isklausahs pehz breesmiga apsmeekla, kad lasam, ka 13,000 Armeneeschi eesneeguschi Turku leelwestram rakstu, kurà wini issaka waldibai sawu padewibu un ustizibu un pateizahs sultanam par wina schehlastibu un taisnibu. Ir pasihstama leeta, ka nabaga Armeneeschi ar waru teek peespeesti, tahdus rakstus parakstit. —

Ari no **Kretas** nahk atkal jau behdigas sinas. Turku waldiba pee lihguma noraksta mehginajusi agrakos solijumus daschadi sagrozit, Kreteescheem atwehletahs teesibas aprobeschot. Par to Kreteeschi, sinams, saschutuschi, un telegrafs nule nesis sinu, ka notikusi asinaina sadurschanahs starp Turkeem un kristigajeem. Kretas Turki no sawas puses peesuhtijuschi sultanam rakstu ar 11,000 parakstteem, kurà wini saka, ka Kreta esot ar Turku asinim nopirkta un ka wini sawas asinis ari neschehloschot, lai to paturetu. —

Kamehr Turzijà asins isleeschana stahw, tà sakot, us deenas kahrtibas, Ungarijà **Budapestà** sapulzejees starptautisks meera kongress. Tè taisits spreedums pret karu un nolemts scho spreedumu peesuhtit ari wisahm basnizu un walstju galwahm. Lehti saprotams, ka schahdam spreedumam newar buht nekahda swara.

Otrs starptautisks kongress noturets **Berlinê**, proti seeweeschu kongress, pee kura peedalijuschahs kahdas 500 seeweetes no daschadahm walstim. Tureti daudz preekschlasijumi par seeweeschu stahwokli un zenteeneem. Preekschlasitaju starpà bijusi ari kahda dahma no Rihgas, kas pasneegusi sinas par Rihgas jaunawu sabeedribu.

Pehdejàs nedelàs awises daudz rakstijuschas par sadurschanos starp Kreewiju un Wahziju muitas jautajumôs. Daschas awises sadurschanos grib pawisam noleegt, zitas atkal apgalwo, ka iszehlusehs gan sinama nesaskana minetà leetà, bet ka ta nekahdà sinà netrauzeschot Kreewijas un Wahzijas zitadi tik draudsigo satiksmi. Schihm domahm gan buhs taisniba.

Austrijai un Ungarijai nepagalam negrib weiktees ar sawa lihguma atjaunoschanu. Wiswairak wainigi pee tam Ungari, kuri negrib pa-augstinat sawu maksajamo teesu, kas wineem gan pehz taisnibas buhtu jadara. Tadehl lihguma noslehgschanu laikam us weenu gadu atzels.

No eekschsemehm.

No Zarskoje Selo. Zarskoje Selo gwardijas kara pulkôs atrodahs daudz lutertizigu un to starpà ne masums Latweeschu. Par scho tautas brahku apkopschanu garigà sinà gahdà Pehterburgas Latweeschu draudzes mahzitajs, kursch ikgadus reisi atbrauz us Zarskoje Selo un notura preeksch Latweeschu kareiwjeem deewakalposchanu, teem sw. wakara ehdeenu pasneegdams. Bez tam ik swehtdeenas notura deewakalposchanu kahds slimnizas apkalpotajs, wezs wihrs, Latweetis kursch ari ir reisi bijis karawihrs. Ir preeks redzet, zik zihtigi Latweeschu tautibas kareiwji apmeklè schim noluhkam no Krona nomotu luhgschanas weetu un usmanigi noklausahs firmà wetscha lasitôs Deewa wahrdôs. —l—

Nischnij-Nowgorodas isstahdè 138 isstahditaji dabujuschi teesibu us walsts ehrgli, 117 isstahditajeem schi teesiba wehl reis tapusi apstiprinata. Pirmahs schkiras diplomu dabujuschi 257, selta medali — 370, otrahs schkiras diplomu — 407, sudraba medali — 997, treschahs schkiras diplomu — 278, bronsa medali — 1237, zeturtahs schkiras diplomu — 354, ussflaweschanas rakstus — 1441 un naudas godalgas 320. Pawisam isdalitas 5925 godalgas.

Tschernigowà 9. Septemberi swinigi atklahtas sw. Feodosija relikwijas (atleekas). Wakaru eepreeksch tahs bij pahrwestas no Borisoglebskas klostera alas us Preobraschenskas katedrali. Wisu nakti swehtzekotaji bareem zits pehz zita peegahja pee sahrka un skuhpstija relikwijas. Us scheem swehtkeem bij atbraukuschi: walsts sekreteers Durnowo, sw. Sinoda wirsprokurora palihgs Sahlers, generaladjutants Dragomirows, Kijewas metropolits un daudz ziti augsti garidzneeki, kuri pirmee parahdija relikwijahm godu.

No Harijas apgabala sino „Eesti Postimees'am", ka tur kahdam saimneekam nosudusi aita, kura kahdu mehnesi wehlak atrasta tukschà kartupeku bedrê, wehl dsihwa, kur ta wisu laiku bija isturejusi neko neehdusi un nedzehrusi. Tagad aita esot atkal pilnigi schirgta, tikai winai wilna nokrihtot.

No Schaulu aprinka. Pagahjuschà wasarà pa Schaulu apgabalu pahrbraukaja kahds kundzinsch, kursch apkahrtejôs meestinôs un sahdschàs stahstija, ka esot atzekojis schurp kahdas leelas Rihgas fabrikas usdewumà, lai peenemtu schè jaunus fabrikas strahdneekus, kuru tahdai un tahdai fabrikai esot waijadzigs. Deenas algas schis strahdneeku peenehmejs solija labas, likdams pee tam ari ne wisai miglainà kahrtà manit, ka algas augstums atkarajotees no tam, kà katrs sinaschot ar winu istikt un apeetees. Protams, ka tahdam usaizinajumam bija sawi jo dischani panahkumi: weetu mekletaji, amatneeki, rokpelni un daudz zitu zilweku, kureem bija preeks un patikschana laimi ismehginat pilsehtà, usaizinajumu ar preeku peenehma: weens par preekschstrahdneeku, otrs par „werkfihreri", treschais par „schpediteri", u. t. t., kà nu katram darba ustizetajs un strahdneeku peenehmejs to nosazija. Tomehr wiseem, kas ween ihsti droschi gribeja dabuht darbu un pelnu, waijadseja Rihgas kundzinam „istikt", ko ari neweens ne-aisleedzahs, bet katrs labpraht sawus 3, 5 un pat 10 rublus speeda tam ar preeku saujà, droschi zeredams, ka nahks nu tahdà weetà un pelnà, kur to simtkahrtigi warehs atpelnit. Norunats tapa pee tam, ka peenemtajeem strahdneekeem tahdà un tahdà deenà labi agri no rihta, preeksch darba sahkschanas, ja-eerodotees pee sinamahs „leelahs fabrikas", kur tad winsch, peenehmejs, ari atnahkschot un eerahdischot katram sawu weetu. Noteiktà deenà wisi salihgtee strahdneeki, kuru bijis ne masak par trihs pilneem wagoneem, eeraduschees wisi weenà barà pee kahdas leelas fabrikas Rihgà, gaididami un sawu darba deweju. Gaidijuschi, gaidijuschi, isgaidijuschees lihdz pusdeenai, bet neka newarejuschi sagaidit. Beidzot gahjuschi paschi fabrikà, prasit pehz strahdneeku peenehmeja. Tam ari neweens no tahda neka ne-esot sinajis. Nu tikai godigee Leischi sagrahbuschees, ka buhschot peekrahpti un peewilti, kas ari drihsi apstiprinajahs, jo pasuduschais strahdneeku peenehmejs nebijis nekur wairs atrodams. Peekrahptee strahdneeki, kà mahzedami, wahkuschees atpakal us mahjahm; zitam bijis wehl zeka naudas, ar ko sasneegt mahjas, bet dascham labam waijadsejis labi pagaro zeka gabalu no Rihgas lihdz Schaulkeem nomehrot kahjahm, deenischku istiku luhdzotees no lihdszeetigeem zilwekeem. Schis pastahstijums lai der katram par eewehroschanu, kam ar sweschem, nesinameem zilwekeem kahdas darischanas. —jars.

Widseme.

Latweeschu etnografisko isstahdi Rihgà swinigi slehdza swehtdeen 15. Septemberi 1/26 pehz pusdeenas. No laudim pahrpilditajà isstahdes ehkà isstahdes komitejas preekschneeks Fr. Grosswalda kgs garakà runà sinoja par isstahdes gaitu, pateikdamees wiseem teem, kas isstahdi meizinajuschi, un issazidams zeribu, ka no isstahdes isaugs ar laiku patstahwiga Latweeschu museja. Pehz runas nodzeedaja: „Deews, sargi Keisaru!" un „Deews, swehti Latwiju!" Tad wiss bars sahka pluhst no isstahdes ehkas ahrà. Tikai daschi wehl kahdu brihtinu pakawejahs jau krehslajàs ruhmês, it kà negribedami schkirtees no tahs wectinas, kas pusotra mehnescha laikà Latweescheem palikusi tik mihla un atnesusi wineem tik daudz pelnitas atsinibas un usslawas. — Drihsi pehz isstahdes slehgschanas bija wehl beidzamais tautas eeraschu uswedums, kur pahri tuhkstoschu skatitaju preekschà raibôs, peewilzigôs skatôs parahdijahs Latweeschu kahzas ar dzeesmahm un dejahm, jokeem un rotalahm. Kahzineeki bij loti dsihwi un pateesi. Wiswairak skatitaju sirdis prata waldzinat pati lihgawa (Brigader-Maijas kdze) ar sawu jauko dzeedaschanu un dsihwo waibstu spehli. Ari wezlaiku dejas skatitajeem loti patika. —m—

No Rihgas. Wasaras brihwdeenahm beidzotees, schejeenes garigà sadzihwè sahk eerastees wairak rosibas. Swehtdeen 1. Septemberi bija pirmà israhde Latweeschu Beedribà. Sezonu atklahja ar: „Meers baro, nemeers posta"; skatu luga tschetrôs zehleenôs no Erkmana Schatriana, latwisku no Seemzeeschu Marijas. Muhsu leelakà Latweeschu teatera spehki pa wasaras brihwdeenahm Widzemè wairak weetàs sarihkoja teatera israhdes, kà: Walkà, Walmeerà, Zehsis, Weetalwà u. z., eepasihstinadami tureenes publiku ar daschahm jo interesantahm lugahm. Rihgas zeen. weesi tur wisur atrada laipnu usnemschanu un ari eenehmumu sinà tee wareja buht apmeerinati. Schahda weesoschanahs us masakahm skatuwehm ir ari turpmak tikai eeteizama, jo no tahs atlez diwkahrtigs labums, pirmkahrt masako pilsehtu un lauzineeku teatera publika dabun redzet teateri tahdu, kahdam tam jabuht, un otrkahrt: masako skatuwju diletanti atkal war dabut redzet, kà teateris ja-israhda; ar wahrdu sakot: plaschakà Latweeschu publika dabun eepasihtees ar teatera mahkslu — jo starp mahkslu un diletantismu ir milsiga starpiba. Daschi no muhsu pirmajeem akteereem, kà R. Jansona un J. Dubura kungi, ussahkuschi pasneegt dramatiskas mahzibas stundas wisôs lomu arodôs — tahdeem, kas wehlahs peestahtees pee skatuwes. Man schkeet, ka ari lauku skatuwju akteereem-diletanteem, kam laiks un maks to atwehl, waijadzetu pee schihm stundahm nemt dalibu, jo zaur to teatera mahksla us laukeem dabutu pawisam zitu, pareisaku wirzeenu; jo dramas likumu sinaschana katram teatera israhditajam nepeezeeschami waijadziga, lai teateris buhtu sawa wahrda zeenigs un peepilditu us winu liktahs zeribas — buhtu lauschu pamahzitajs. — Schonedel', Septembera pirmajàs deenàs, gandrihz wisas schejeenes skolas atkal ussahk sawu darbibu. Skolotaji un winu audzekni atkal jo duhschigi kerahs pee grahmatahm, scheem sinibu awoteem; deesgan garais atpuhtas brihdis teem dewis jaunus spehkus, jaunu zensibu, nodotees sawu peenahkumu ispildischanai. — Schejeenes skolàs schoruden' bij peeteikuschees tik daudz skolenu, ka tos wisus newar usnemt — ruhmes truhkuma dehl. Tà peem. realskola jau preeksch peeteikschanahs laika bij pilna skoleneem. Pehtera-Pahwila skolà, otrà klasê, war peenemt tikai 17 audzeknus, bet peeteikuschees tur bij pawisam lihdz 80. Un tahdas pat „kibeles" ir ari zitahm schejeenes augstako un semako schkiru skolahm. Izgahjuscho pawasar' weetejà skolas walde bij usaizinajusi pilsehtas waldi, lai ta leek wehl kahdas 7 waj 8 jaunas elementar-skolas zelt, bet pehdejà atbildejusi, ka tai schimbrihscham ne-esot preeksch scha noluhka waijadzigahs naudas. Kà dzird, tad Rihgas Pahrdaugawas eedzihwotaji ari kahdu laiku atpakal greesuschees peenahzigà weetà ar luhgumu, lai ari pee wineem tiktu zelta kahda widejas schkiras skola, un ari schis luhgums palizis ne-eewehrots. — Pehdejôs gadôs ari Latweeschi sahk wairak dahwat wehribas schacha-spehlei, schai wisu spehku karaleenei; schis newainigais, atjautigais laiku-kaweklis atradis daudz peekrischanas neween muhsu pilsehtàs, bet ari us laukeem. Tà ari daschi Rihgas Latweeschu Beedr. lozekli — schacha spehles zeenitaji un peekopeji, ne-ilgi atpakal nolehma dibinat ihpaschu schacha nodaku. Par beedreem war peeteiktees tikai Rihgas Latw. Beedr. lozekli jeb beedri. Mk.

No Rihgas. Kautschu laikrakstôs daudzreis lauzineeki brihdinati, ne-atstaht lauku dsihwi un nenahkt us Rihgu, tomehr schee brihdinajumi, schee tikai labi domatee aisrahdijumi, kà leekahs, maz ween top eewehroti. Bet schahda draudziga padoma ne-eewehroschana, ja ari ne katru reis, tad tomehr daudzreis bahrgi mehdz atreebtees. Kas pilsehtà dsihwo, tas to dabon gandrihz ik deenas redzet. — Lauzineeks nebuht ne-eedomajahs — un ari newar eedomatees — zik tagad Rihgà dsihwes apstahkli tapuschi gruhti, tamdehl ka darba spehka peedahwajumi ir daudz leelaki nekà peeprasijumi. Tas neween sakams par smago, meesigo darbu strahdneekeem, bet wehl daudz wairak par tà saukteem „skoloteem", kuri eenahk no laukeeem tajà noluhkà, Rihgà atrast „kunga" deenas. Bet zik daudzi schajàs sawàs zeribàs ruhgti peewilahs! Zik dascham labam no domatahm „kunga" deenahm isnahk „suna" deenas! Rihgà ir wairak weetu apgahdaschanas „kantori". Schee „kantori" gandrihz zauru deenu pahrpilditi ar weetu un darba peeprasitajeem. Bet weetu peedahwajumi gluschi neezigi. Daschi weetas mekletaji mehnescheem izgaidahs schajôs „kantorôs" bez kahdeem panahkumeem. Eekrahtais „padominsch" pa scho laiku istehrets un pee zita newar peetikt. Bet ko sweschumà — un wehl pilsehtà! — bez naudas isdarisi? Galejs posts un wairak nekas! Tadehl naw nekahds brihnums, ka daudz jauni laudis, tiklab wihreeschi kà seeweeschi, nabadzibas un truhkuma speesti, sahk staigat nelikumigus un netiklus zelus. Tamdehl wehl labi tam, kas pahrwarè neweetà esoscho kaunu un greeschahs atpakal us sawu dzimteni, us sawu pagastu un peekopj sawu agrako darba lauku. Bet sliktì tam, kas scho „kaunu" newar pahrwaret; tas grimst un grimst arweenu dziłaki, kamehr beidzot paleek par pehdejo neleeti — par slogu un nelaimi sew pascham un wiseem saweem lihdzzilwekeem. — Tamdehl wehlreis brihdinu zeen. lasitajus, kuri paschi waj winu peederigee nodomajuschi dotees us Rihgu, nekad, ja teem jau eepreeksch naw weeta sinama, nenahkt schurp us „labu laimi"; jo „laimi" scheitan war satwert pa simteem tikai weens, — un ari schis newar buht droschs, waj rihtu winam „schi laime" wehl smaidihs; jo tè walda leela konkurenze: par kahdu algu weenam naw eespehjams kalpot, otram atkal ir eespehjams — lai tikai tiktu pee maises garosas un pajumta. Redzet, tà eet Rihgà, schajà isslawetà Leijputrijà! K.

No Jaun-Gulbenes. Kà jau Gubernas un zitôs laikrakstôs bij sinots, Jaun-Gulbenê teek atklahti 2 gada tirgi un nedelas tirgs. Nedelas tirgs tagad jau pilnà spehkà, usbrauz jau ap simts pajuhgu, lai gan pirmà deenà Julija m. beigàs usgahjuschas tikai kahdas 6 personas rokà nesdamas daschas pahrtikas weelas. — Wez-Gulbenes — Stukmanu dzelzzeka lihnija teek atkal no jauna stigota. A.

No Dselsawas. Zehsu aprinka II. eezirkna semneeku leetu komisars Kadnikowa kungs 4. Septemberî rewideja muhsu pagasta waldi. Kà jau scheit parasts — wisu atrada labâ kahrtibâ. Komisara kungs wehl sewischki isteizahs, ka wina eezirknî Dselsawas pagasta waldi warot rehkinat kahrtibas un paradu peedsihschanas sinâ par pirmo. — 6. Septemberî pagasta preekschneeks Brutana k., no rijas ahrdim krisdams uf galwas, galwu tà sadausijis, ka mas zerams uf iswesekoschanos. — K.

No Kraukleem. Scheit uf apmehram 130 saimneeku mahjahm pastahw 2 pagasta skolas un 4 krogi. Ar krogeem jau pilnigi peetiktu, ja tee buhtu lihdsigi skolahm, tikai 2, bet ihsti preeksch zelineekeem peetiktu tikai ar weenu — „Buntes" krogu, pahrejee atrodahs pee zekeem, kas tahkakeem brauzejeem mas brauzams. — 25. Augusta wakarâ K. mahtei no zeema mahjup nahkot, uf zeka ne tahku no Jokuma kroga usbrukts. Usbruzeji ir diwi pasihstami wihreeschi, no kureem weens usrahwis uguni, kamehr otris sweedis ar 8 mahrz. smagu akmini. Akmins K. mahti trahpijis un sadragajis tai deguna kaulu. Tomehr usbruzeji naw wairak eespehjuschi padarit, jo turpat tuwumâ ari jau atraduschahs mahju meitas, kas preti nahkuschas. Wainigee nodoti teesahm. A.

No Jurjewas. Jurjewas Wahzu awise sino, ka nosuduschâ profesora Dr. L. Mendelsohna lihkis 14. Septembera rihtâ atrasts Mehtras upê.

Kurseme.

* **Uguns grehti Kursemê** Oktobera mehnesî 1895. g. bij, kà Kurs. Gub. Aw. raksta, 49. —

Kursemes gubernas walde issludina Kursemes gubernas awisês, ka schahdi gada tirgi schogad pahrzelti:

Wez-Sehlpils 28. Septemberî noturamais gada tirgus schogad pahrzelts uf 30. Septemberi;

Jaun-Jelgawâ 29. Septembera tirgus pahrzelts schogad uf 7. Oktoberi;

Wadaksâ 21. Septemberî noturamais gada tirgus schogad pahrzelts uf 23. Septemberi, un Neretâ 24. Septemberî un 15. Oktoberî noturamee tirgi schogad pahrzelti uf 25. Septemberi un 16. Oktoberi.

No Bauskas un apkahrtnes. Gahjeju atteikschanahs sehrga, kas wispirms parahdijahs pee neprezeteem wihreescheem, puischeem, tad pee prezeteem, tagad gan ari manama pee meitahm. Waijaga tikai no saimneezes puses dehl kahdas pahrskatischanahs nahkt wismasakajam pahrmetumam — un meita sapakà sawas waijadsigakahs drehbes un atstahj deenestu. Ari meitas tahdôs gadijumôs dodahs taisni uf pilsehtu, bes ka eepreeksch weetu usmekletu. Daschahm gan laimejahs drihsâ laikâ weetu atrast, bet leelakà daka no tahm kriht netiklibai par upuri, kurai ta paschustureschanahs labâ padodahs. Un uf laukeem mahju mahtes meklê meitas un maksâ 3 lihds 5 rubl. algas par mehnesi pee brihwa ustura. Deretu gan, ka pilsehtu polizejas israiditu no pilsehtas katru, tiklab wihreeti, kà seeweeti, kam naw noteikta darba, waj preeksch ustura waijadsigà kapitala. —l.

No Baldones. Septembera mehnescha 11. deenà usnahza pee skaidras debess mass leetus mahkonitis lihds ar pehrkonu, kursch wairak reises nodahrdeja. Reta parahdiba tik wehlâ rudens laikâ! Nemasak reta parahdiba ir eetezejuschahs semenu ogas, kà ari semenu augu seedi, kurus, preeksch daschahm deenahm, redseju kahdâ schejeenes meschâ. —m.

No Zodes. Wasareju lauki jau nokopti, rudsi un kweeschi, apsehti, jau sako, pateizotees leetum, kursch pee mums Augusta mehnescha beigâs allasch nolija. Tagad semturi nodarbojahs weenigi ar labibas iskulschanu. Meeschi un ausas bij auguschi kreetni un isdod ari deesgan graudu; to paschu war ari teikt par jau pa dakai iskulteem rudseem un kweescheem. Kartupeki, kuri reti kad muhsu mahlu semês padodahs, ir labi auguschi un koti miltaini. Ne masak teizami schogad ari augusi lopu bariba, seens un ahbolinsch. Par beidsamo runajot, newaru nepeeminet, ka ta rascha lihdsschim gadu no gada palika masaka, zaur ko ari isskaidrojahs lopkopibas panihkschana pee dascheem schejeenes semtureem. Katris semkopis gan sapratihs, ka tè wainigs mehslu truhkums, kas koti daudsâs saimneezibâs stipri ween jau manams. Buhtu gan semkopjeem eewehlams, turpmak peegreest wairak wehribas kuhts mehslu wairoschanai un ari glabaschanai. Islihdsetees ar mahksligeem mehsleem gan war, bet to wehrtiba bes kuhts mehsleem, kuri satura wisas stahdeem derigas weelas, ir neeziga. — Dahrsa augku pee mums schogad tikpat kà nemas naw. Bumbeeres gan daschôs dahrsôs seedeja, bet seedus apskahdeja kukaini un tahrpi un tà ari tahs palika bes augleem. — Kà wisur zitur, tà ari pee mums schoruden notiks pagasta amata wihru wehleschanas. Scho sadsihwes swarigo jautajumu beeschi ween jau dsird no pagasta lozekleem pahrspreescham. Eewehrojot pagasta amatu wihru swaru preeksch pagasta sabeedribu labklahjibas, jawehlahs, ka mineto sabeedribu lozekli neliktos sawôs pahrspreedumôs un iswehlês waditees no draudsibas, partejibas un godkahribas juhtahm. R.

No Kandawas un Sabiles puses. Lauki pa muhsu pusi jau nokopti un wisas schi gada dahwanas sawahktas. Rascha schinî gadâ ir dascham gauschi wahja, dascham turpreti atkal labaka, jo schogad bija koti neweenads gaiss. Daschâ weetâ krusa padarija skahdi. Leela wehtra isdausija logus, nogahsa jumtus un salausa kokus, kas nu winai zelâ gadijahs. Ari pehrkons daschâs weetâs eespehris un nodedsinajis dsihwojamas ehkas un schkuhnus. Zitâ weetâ atkal atreeheja roka uguni peelikusi. Atkal zitur neprahtiba grehka darbus pastrahdajusi. Tà Okfles K. mahjâs zuhku gans peelaidis uguni pee zuhku stalla, no kureenes uguns pahrgahjusi ari uf zitahm ehkahm. Sehns esot to isdarijis tajâ nodomâ, ka tad nebuhschot wairs zuhkas jagana. Ari garnadschu naw truhzis, kas labpraht zita mantu peesawinahs. Wehl waretu minet daschus nelaimes gadijumus, kas sewischki notikuschi pee kukamahm maschinahm strahdajot. Wehl arweenu newar deesgan brihdinat, lai jele pee maschinahm rihkotos ar leelako usmanibu! —

No Kaltenbrunas. Swehtdeen 1. Septemberî Kaltenbrunas draudse swineja 200 gadu peeminas swehtkus, kamehr schi draudse dibinata. Basnizu goda deenâ draudses lozekli bija jauki ispuschkojuschi turklaht deewakalposchanu puschkoja dseedataju koris, jaukas dseesminas noskandinadams. Pee kahrtigahs deewakalposchanas draudses mahzitajs A. Bredricha kgs tureja swehtku runu, isstahstidams draudses wehsturi un minedams 16 mahzitajus, kuri 200 gadu laikâ schè strahdajuschi, to starpâ it ihpaschi nelaika Feirabenda tehwu, kursch ar leelu uszihtibu strahdajis winam ustizetâ wihna kalnâ 30 gadus. Lai gan laiks no rihta nebija jauks, tomehr draudse bij sanahkuse leelâ skaitâ, kas leezina, ka draudse sawu basnizu mihlo. K. R. M.

No Rihzas. Jau wispahrigi sinams, ka Rihzeneeki leeli stipru dsehreenu zeenitaji un brammanigas dsihwes mihletaji. Schè pastahstischu kahdu notikumu, kursch dod jo gaischu leezibu par schejeeneeschu schaufmigahm eeraschahm. Pagahjuschâ seemâ, swinot kahdas kahsas schejeenes A. muischeles namekôs, kur bijis ee-aizinats ari kahds jauns zilweks no Leepajas, wisi tik tahli pahrdsehruschees, ka kautees ween tik gribejuschi. Mahkuschees tam Leepajneekam wirsum. Gan tas kleedsis: „Ne-aisteekat mani! Es ne-esmu nekahds neeka wihrs — es dseru kopâ ar skolmeistareem!.." Bet tas wiss neko naw lihdsejis. Dsehruma neprahtibâ kahseneeki sahkuschi Leepajneeku pehrt. Nelaimigais siteenus dabujis tik stiprus, ka bijis pehz tam tuhlin jaleekahs gultâ, no kureas wairs ne-uszehlahs: schinîs deenâs winsch Leepajâ nomira. Pehz ahrsta isteikumeem, nelaimigajam bijuschas atsistas neeres. — Rau, tas ir par nihzisku! Behdigi, bet pateesiba ...

Kahds.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 18. lihds 25. Septemberim. Swehtdeen, 22. Septemberi: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 9. no rihta; spred. mahz. Heintze. 2) Pilsehtas draudsê deewgaldn. pulkst. 7. no rihta; deewkalp. pulkst. 2. pehz pusdeenas; spred. mahz. Seilers. — Lauku draudsê ussaukti: Mikels Schulzs ar Greetu Silbert; Wilhelms Friedemans ar Aneti Libsi Reeksi; miruschi: Ausa Strasds, 74 g. w.; Augusts Meschpulka, 1 m. w.; Olga Katarina Krastin, 9 g. 2 m. w. — Pilsehtas draudsê ussaukti: Janis Bahrs ar Lihbi Schnizky; Karlis Bardewitschs ar Katarinu Grofs; Krischjahns Parels ar Amaliju Hermini Irdeneek; miruschi: Kristaps Rudolfs Barens, 6½ g. w.; Georgs Rage (Horns), 88 g. w.; Emilija Elisabete Schmiedt, 17 g. w.; Anlihse Kleinberg, 55 g. w.; Mihle Baldrecht, 2 g. w.; Greeta Freiberg, 66 g. w.; Heinrichs Karls Schewitzs, 6 m. w.; Katarina Jumik, 1 g. 3 m. w.

Pilsehtas draudsê dahwanu eenahzis: preeksch jaun. basn. — 270 kap. —

* **Jelgawas pasta-telegrafa kantora** preekschneeks galma padomneeks Wolkows pahrzelts tahdâ paschâ weetâ uf Usu. —

Par Kursemes kreditbeedribas direktoru eezelts barons Alekfanders Behrs Edwahlê. Lihdsschinigais direktors barons L. Foelkersams, kursch ilgus gadus bij schini weetâ, slimibas dehl atkahpees.

Godalgas Nischnij-Nowgorodas isstahdê daudz zitu isstahditaju starpâ is Baltijas dabujuschi ari schahdi Jelgawneeki: Gräbnera fabrika par wasku drahnahm selta un par filzas zepurehm sudraba medali; Lankowska un Likopa firma par schokoladi un tinti sudraba un bronfa medali. Wispahr ar preeku war fazit, ka no Baltijas isstahditajeem leelakà daka dabujuschi godalgas.

Jelgawas Latweeschu Beedriba bija swehtdeen 15. Septemberî farihkojuse pirmo jautajumu isskaidroschanas wakaru. Wakaru atklahja J. Straumes kgs ar ihsu apsweizinaschanas runu, kurâ isteiza wehleschanos, kaut schogad schee wakari tiktu tàpat apmekleti, kà pagahjuschâ. Pehz tam zeen. wakara waditajs nolasija garu preekschnesumu par behrnu audsinaschanu paklausibâ. Preekschlasijums bija labi isstrahdats un atstahja labu eespaidu pee klausitajeem, kuri bija eeraduschees puslihdz prahwâ skaitâ. Otrs preekschlasijums bija no Dr. Strautseka kga „Par laiku, kurâ wislabaki laulibâ dotees." Sawâ preekschlasijumâ zeen. autors peerahdija, ka likumâ noteiktais laiks preeksch laulibâ doschanahs ir par agru. Wihreetim waijag buht apmehram 30 gadu, feeweetei 20 g. wezai. Otra wakara daka sahkahs ar Tschakstes kunga pamatigo isstrahdajumu „Par likumeem, kahdi pee mums ir par nepeeauguscheem fabriku strahdneekeem." Pehz tam tika isskaidroti daschi sihki no publikas eemesti jautajumi, no kureem redsams, kas muhsu publikai ruhp. Swarigas leetas tahs gan naw. Nahkoschais wakars buhs pehz diwahm nedelahm.

W. B.

Semes trihzeschana. Swehtdeen 8. Septemberi ap pulksten 3 pehz pusdeenas daschi muhsu pilsehtas un apkahrtnes eedsihwotaji domajahs pamanijuschi semes trihzeschanu. Bijis kahdas 3 reises dsirdams dobjsch trokšnis, kas isklausijees, it kà kad apaksch semes schautu leelgabaleem, un daschôs namôs glahses, kas tuwu kopâ stahwejuschas, schkindedamas sasituschahs kopâ. Tas pats pamanits, kà „Mit. Z." sino, ari Spahres pagastâ Talsu aprinkî.

—m—

Reta parahdiba. Pirmdeen 2. Septemberi ap pulkst. ½3 pehz pusdeenas pa Jelgawas-Leel-Ezawas leelzeku brauzot, netahlu no Krehpu kroga (Greifenkrug) redseju gaisâ apbrihnojami leelu puhli spahru (Wasserjungfer), kas pa wehjam dewahs no deenwidus wakareem pret rihta seemeleem. Laiks bij ap mineto stundu silts un peemihligs, saulitei sposchi spihdot. Spahres turejahs pakopus tik beesâ puhli, ka knapi wareja redset ais ta atrodosches preekschmetus. x.

No Jelgawas. Pateesi, apskauschami ir pilsehtu un pilsehtu apkaimes darba deweji. 2. Septemberi grahba plawâ ais pils starp Drikfu un Leelupi atahlu. Ap pulksten 8 no rihta jau strahdaja uf aprahditahs plawas ap simts grahbeju, eekams uf Drikfas tilta stahweja puhli ne masak kà 50 feeweetes ar grahbekleem rokâs, kurahm, kà likahs, nebij laimejees darbu dabut. —n.

Mahru tirgus, schi rudena preekschpehdejais, kas teitan sahkahs zetortdeen 12. Septemberi un teek noturets trihs deenas, leetainâ laika dehl lahga ne-isdewahs. Uf tirgus bija gan eeraduschees prahws pulks pahrdeweju no tuweenes un tahleenes un bija ari sawestas daudz un daschadas leetas un prezes, bet kà wispahrigi dsirdeja schehlojamees, tad pahrdewejeem pa leelakai dakai esot truhzis sparigu, ischaklu pirzeju. Gar Zehra weesnizu un Akzises eelu pahrdeweji sawâs dehlu buhdinâs pirzejeem peedahwaja mahjturibai un saimneezibai daschas derigas leetas. Taisni pahri tirgum garâ rindâ stahweja tahdi pat sihku krahmju pahrdeweji, kuru pulkâ atradahs ari pahris itin skaistu bilschu pahrdeweju. Tad nahza ahbolu pahrdeweji un taisni pretim rahtusim, sawâ wezajâ weetâ, maisneeki. No rahtuscha lihds siwju tirgum redseja tirgojamees rupju un smalku kurwju pinejus, bilschu rahmju taisitajus un prahwu pulku podneeku ar saweem dedsinateem mahlu traukeem. Cepretim Jerusalemes weesnizai bija nostahjuschees Latweeschi un daschi Mosus dehli ar saweem prahwajeem ahboku un bumbeeru wesmeem. Beidsot japeemin wehl daschi lauku tirgoni ar audekleem un wadmalu, kuru prezi, lai gan leetus bij brangi samehrzejis, pirka pilsehtneeki un ari daschi lauzineeki. Islustescharahs buhdas nebija neweenas, no kam nomanams, ka laudis tahs koti mas eewehro. Gaidisim labaku laiku pa beidsamo schi rudena tirgu — „Mikeleem", kas tiks noturets sahkot no 3. Oktobera. —lt—

Ugunsdsehseju schi rudena pirmais mehginajums jeb maneweris tika isrihkots swehtdeen 8. Septemberi ap pulksten 4 pehz pusdeenas. Tika isdariti daschadi mehginajumi kahpschanâ, lehkschanâ un skreeschanâ, kas wisi isdewahs koti kreetni. —r—

Pilsdahrsâ. Tà ka schejeenes pilsdahrsê nepeeder pee pilsehtas polizejas eezirkna un tumschajahm rudens naktim nahkot tur truhka apsardsibas, tad daschu labu, kam nakts laikâ tur bij ja-eet zauri, pahrnehma bailes un pat schaukschalas. Tagad schihs bailes isgaisinatas. Jo uf gubernas waldes pawehli ir zeesch usdots, ka katru nakti weenam no pilsehtas gordowojeem jastaigà pa abeem pilsdahrseem un ja-usluhko, ka tanis ne-apmetahs kahds schaubigs jeb peedsehris tehwinsch, kas tur ejoschai publikai stahtos zelâ un to kà trauzetu. Uf palihgâ sauzeenu tam tuhlit jasneeds palihdsiba un nakts tumsoni no dahrsa jaisraida. Zerams, ka nu uf to pusi dsihwojoschee eemihneeki netrauzeti wareks sawu zelu schurp un turp staigat. —r—

Wairak gaismas! No 1. Septembera sahkot ikkatram nama ihpaschneekam no polizejas waldes zeeschi peekodinats, ka, ja tam kahdi ehrbergi ar eemihtneekeem atradahs sehtas pusê, tur buhs iskahrt sewischku lukturi, kas apgaismotu sehtswidu. Bet schee noteikumi netika daudz weetâs lihdschim eewehroti, waj nu ais petrolejas truhkuma, waj ais leelas skopibas. Kà dsirdams, tad paslinkee namu ihpaschneeki schinîs deenâs esot atkal dabujuschi tahdu pat usaizinajumu, lai steigschus gahdajot sawâs sehtâs wairak gaismas schais tumschajôs nakts laikôs! —r—

Wahrigi eewainojumi. Treschdeen 11. Septembera wakarâ kahdi 4 tehwini eegahjuschi Dobeles eelâ B. dsehreenu pahrdotawâ un isdserdami daschas pudeles alus, sahkuschi sawâ starpâ kildotees. Wihnuschneeks tos apsauzis, lai samaksajot tehrinu un meerigi atsejot. Par teem wahrdeem weens tehwinsch no muguras usbruzis wihnuschneekam un to ar asu nasi wairak weetâs wahrigi eewainojis gihmi un pakruhtê. Ewainotajam waijadsejis steigschus aisbraukt uf slimnizu, lai wahrigahs bruhzes kahrtigi apseetu. Wainigee tikuschi tuhlit apzeetinati. — Tahs paschas deenas wakarâ dsehruschi Garoschu krogû W. saimneeks ar sawu kalpu. Galwinas palikuschas drihs siltas un tee eesahkuschi tschihkstotees. Tà spehkojotees kalps eeplehsis saimneekam plaukstâ un schis par to tà sadusmojees, ka iswilzis no kabatas nasi un to eeduhris kalpam wehderâ. Wahts esot koti wahriga. —.—

Wisjannakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Maskawâ, 14. Septemberî. Schodeen schè atwehra Keisarisko inscheneeru skolu.

Nischnij-Nowgorodâ, 14. Septemberî. Isstahdes apmekletaju skaits pamasinahs. Top sinots, ka isstahdê atrodamo leelo swanu Maskawas swanu leetawa pahrdewusi uf Pehterburgu tai basnizai, kuru zek tajâ weetâ, kur Keisars Alekfanders II. tapa uf nahwi eewainots.

Warschawâ, 14. Septemberî. Pehz trihs deenu ilgas teesaschanas senakais „Muchas" redaktors Buchners, kursch bija apsuhdsets par to, ka nogalinajis rakstneeku Greinertu, tapa attaisnots. Teesa atsina, ka Buchners pirmo schahweenu bija isdarijis atgainaschanahs dehl un ka otrs schahweens, kursch bija eegahjis nogalinatam wehderâ un bijis wina nahwes zehlons, zihnotees bija atprahdsis nejauschi. — Uf atklahto apinu tirgu peeteikti 5000 pudi apinu. Tendenze ir nogaidoscha.

Stokholmâ, 25. (13.) Septemberî. Delegatus Stokholmâ wehlot preeksch walsts saeimas otrâ nama, liberalee eegusa wisus sehdeklus pirmâ, otrâ un treschâ eezirknî un diwus sehdeklus zeturtâ eezirknî, kurâ lihdsschim wisi sehdekli peedereja konserwatiweem. Peektâ eezirknî eewehleja sozialdemokratu Branschingu, kursch buhs pirmais sozialdemokrats Sweedru walsts saeimâ.

Kopenhagenê, 27. (15.) Septemberî. 15. Septemberî Keisareenes Majestete Marija Feodorowna ar Augstajeem Behrneem ar kugi „Pokarnaja Swesda" aisbrauza uf Leepaju.

Parisê, 26. (14.) Sept. Melins dewa brokasti Kreewu semkopibas ministerim Jermolowam par godu.

Ballaterê, 25. (13.) Septemberî. Ne-eewehrojot pastahwigo leetu, Keisars Nikolajs, Weles prinzis, Konatas herzogs un Battenbergas prinzis bija isdewigâs medibâs. Pehz pusdeenas gaiss noskaidrojahs, un Keisareene isbrauza kopâ ar kehnineeni Wiktoriju.

Londonâ, 26. (14.) Septemberî. Salisberi nonahks 14. Septemberî Balmoralâ un paliks tur lihds 18. Sept.

Londonâ, 25. (13.) Septemberî. „Times" sino is Konstantinopoles: Eginas pilsehta nodegusi. Kaisarijâ un Hemerikâ notika asinu isleeschana. Daudz Muhamedanu suhta sawas familijas no Konstantinopoles projam. „Daily News" dabu no Konstantinopoles sinu, ka Hemerikâ 120 Armenu nogalinati.

Konstantinopolê, 26. (14.) Septemberî. Wehstneeki apstiprinaja ar rakstu Berowitscha paschà eezelschanu par generalgubernatoru Kretâ. — Melnkalnes ahrleetu ministeris Wolkowitschs pasneedsa sultanam no knasa Nikolaja wehstuli, kurâ schis sino, ka winsch sawu zelojumu uf Konstantinopoli atlizis, lihds prinzeses Helenes kahsas buhs notikuschas.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Geschw. Damkalu, kapt. Gulbis, 29. Aug. atstahjis Kronstati, uf Ipswichu eedams. Engurneeku Austra, kapt. Friedenbergs, kursch 16. Aug. isedams ar mahlu lahdinu no Wismaras uf Kreewiju, bija usgahjis uf sehkla, Poela tuwumâ, ismetis pahr kuga malu ap 20 tonu (1300 pudu) mahlu un tà tizis no sehkla projam. Sibens, kapt. Ehrhards, nonahkdams Gesle, eenems lahdinu uf Plymouth. Sweiks, kapt. Ansons, no 17. Jul. atrodahs zelâ no Jamaikas uf Rihgu. Japan, kapt. Frizbergs, 18. Aug. Rihgu atstahdams, 1. Sept. sasneedsis Ymuiden. Jngo, kapt. Kapbergs, no Narwas uf Rotterdamu lahdinu wesdams, awarijas labâ 6. Augustâ eesteidsees Kukshafenê, atsihts par nederigu islaboschanai un 2. Sept. kondamnets. Upesgrihwe, kapt. Leepa, 17. Aug. no Rihgas isbraukdams, 19. Aug. eegahjis Grangemouthâ. Gulbis, kapt. Welinsch, 3. Sept. atstahjis Hulli, uf Ahus dodamees. Aldebaran, kapt. K. Schultmans, 12. Aug. no Rihgas isedams, 29. Aug. nonahzis Bostonâ. Tehwija, kapt. Rosenthals, 30. Aug. atstahjis Newcastle, uf Rihgu nahkdams. Marianna, kapt. Schnore, 16. Aug. Newcastli atstahdams un uf Rihgu nahkdams, 3. Sept. gahjis Elsenerei garam. Alice, kapt. Wahks, 2. Septembri posts no Grangemouthas uf Rihgu un tapat Lootus, kapt. Kaljo. Wentspilneeks Die Geschwister, kapt. Schlosmans, 1. Sept. atstahjis Pillau, uf Wentspili nahkdams. Canopus, kapt. Oschmuzneeks, 15. Aug. no Rihgas isbraukdams, 2. Sept. eegahjis Grangemouth'â. Sibens, kapt. Erhards, 27. Aug. Karalautschus atstahdams, 2. Sept. sasneedsis Gesli. Baltic, kapt. Meiers, 28. Aug. posees no Cherburgas uf Ainascheem. David, kapt. Oige, 22. Aug. Rihgu atstahdams, 2. Sept. nonahzis Shieldsê. Heinrich Emma, kapt. Salzmans, 16. Aug. isgahjis no Arkangelskas uf Yarmouthu. Uf Elseneres reida metuschi enkuru 4. Sept.: August, kapt. Kongs, 24. Aug. Britonferry atstahdams un uf Pehterburgu eedams; Emilie, kapt. J. Mikelsons, no Wardegubas uf Pehterburgu braukdams, un Mercur, no Ainascheem, Kreewu slagas „Urania" 3. Septembri saduhrees Juschkeita tuwumâ ar Wahzijas schoneri „Caroline", kursch wedis ogles no West-Wemysis uf Bremerhaveni; pehdejais kugis apskahdets un eesteidsees Leithes ostâ. Zik sinams, tad Rihgas Urania, kapt. Grundmans, 23. Aug. isgahjis no Methiles uf Colbergu. — Rihgas ostâ eenahkuschi no 5.—7. Sept.: Silvanus, no Pooles, Johannes, kapt. Martinsons, no Rotterdamas, August Julius, no Newcastles, Mars, kapt. Rehks, no Dortrechtes, Otto v. Salis, no Danzigas, Martin Eduard, no Newhavenes. Isgahjis Saturn, kapt. Lorenz, uf Briedgewateru. Jahsep, kapt. Krauklis, 10. Augustâ Shediac atstahdams, 3. Septembri eegahjis Birkenheadâ, pee Liverpoolas. Bolly, kapt. Apsche, 22. Augustâ no Rihgas isbraukdams, 2. Septembri sasneedsis Peterheadu. Anna Ottilie, kapt. Salminsch, no Arkangelskas sehgeledams, 4. Septembri nonahzis Delfzijlâ. Linda Morgenroden, kapt. A. Kalninsch, 26. Junijâ Fowey atstahdams, 25. Augustâ nonahzis Savannah, Amerikâ, Ottomar, kapt. Busch, no 2. Septembera zelâ no Aberdeen uf Leepaju. Riga, kapt. Muskars, 10. Augustâ nonahzis Trinidadê un eenemt lahdinu uf Stetini. Emma, kapt. Osis, 5. Septembri atstahjis Nieuwe Waterwegu, uf Pehterburgu dodamees. Berthold, kapt. Laiwinsch, 5. Septembri isgahjis no Bideford uf Cardiff, eenemt lahdinu uf Lisabonu, no kureenes kugis nolemts uf Rihgu. Martha Maria, kapt. Muischuls, 6. Septembri atstahjis Fowey, uf Kotku eedams. Europa, kapt. R. Reinwalds, atrodas zelâ no Littlehamptonas uf Fraserburgu. Seodonis, kapt. Fr. Martinsons, nahkoschas nedelas eesahkumâ isees no Klaipehdas uf Firthu. Baltzer, kapt. Mik. Grehwe, 1. Septembri deweesees zelâ no Kronschtates uf Ipswichu. Johannes, kapt. Rehks, 20. Julijâ no Arkangelskas isbraukdams un uf Folkestone eedams, 6. Septembri gahjis Deal garam. Jupiter, kapt. Kiels, 22. Augustâ Rihgu atstahdams, 4. Septembri nonahzis Grantonâ. Wentspilneeks Eduard 7. Septembri metis enkuru uf Elseneres reida. Heinrich Chatarina, kapt. K. Wahks, 9. Augustâ atstahdams Arkangelsku, 10. Septembri sasneedsis Newhaveni. Rihgas ostâ 9. Septembri eenahkuschi George, kapt. Weide, Columbus, kapt. Jurgenbergs, Jakob, kapt. Kraukle, Alice, kapt. F. Wahks, Lootus, kapt. Kaljo. Isgahjis Lydia, kapt. Ottmans, uf Newcastli. „Balt. Wehstn."

Tirgus sinas.

Rihgâ, labibas tirgus stingraks, ihpaschi kweeschu un rudsu sinâ, tadehl ka ahrsemês tagad wairak peeprasa. Peewedumi wehl weenmehr masi. Lini un kanepaji stingri. Krahjumi masi. Kweeschi, Kreewu, uf 123/28 mahrz. pamata 80—84 kap. pudâ, Kursemes 123/25 mahrz. smagi kweeschi 69—75 kap. Tendenze stingraka. Rudsi, Kreewu, uf 120 mahrzinu pamata maksâ 58—60 kap. pudâ. Ausas, gaischahs, labahs sugas, maksâ 62—68 kap. pudâ, schahwetas ausas 53—54 kap. Zarizinas un Liwnas-Jelezas ausas maksâ 55—56 k. pudâ. Meeschi, seschkanschu, schahweti, uf 100 mahrz. pamata, maksâ 55—58 k., Kreewu meeschi 62—63 kap., Kursemes meeschi, 105—110 mahrz. smagi, 58—61 kap. Linsehklas. Stepju sehklas uf 87½ proz. pamata maksâ 97—99 k. pudâ, brahka sehklas 87—88 kap. Kanepes maksâ 105 kap. pudâ. Linsehklu ellas rauschi, schejeenes, maksâ 66—69 kap. pudâ, Kreewu linsehklu ellas rauschi 62—67 kap. Sirni maksâ 63—64 kap. pudâ.

Leepajâ, 13. Septemberî. Rudsi: gurdenaki, jaunee maksaja 57½ kap. pudâ. Ausas: stingrakas; Kreewu gaischahs maksaja no 62 lihds 70 kap. pudâ, Kursemes gaischahs 58 lihds 63 kap. pudâ; tumschahs ausas maksaja 59 kap. pudâ. Meeschi: stingraki; wideji maksaja 56 lihds 57 kap. pudâ. Linsehklas: koti gurdenas. Griki: stingraki; maksaja 68 kap. pudâ. Sirni: gurdenaki; maksaja 60 lihds 65 kap. pudâ.

Wehstules un atbildes.

Schronim. Par lopu mozischanu turpmak. — **A. R. B—lê.** Sinojums neder. — **W. M. R—gâ un K. W. R—gâ.** Kas grib sawa eksemplara adresi pahrmainit, tam jausdod ari wezâ adrese. — **Tehraudam.** Juhsu spalwa wehl wisai neweikla. Sinojumôs Jums waijaga eewehrot tikai swarigakus notikumus, ja gribat lai tos usnemam. — **K. E. R—z.** Tàpat. — **A. K. G—lê.** Juhsu pretraksts ir pahrak neskaidri sarakstits, kadehl newaram winu usnemt. — **P. L. Pl—ôs.** Ar Juhsu mihlestibas dsejoli laikam nebuhtu pat ne Juhsu isredsetà apmeerinata. — **Skol. J. P. Sk—rê.** Naw muhsu waina.

Kreewu papihra naudas kurss.

Berlinê, 28. (16.) Septemberî.

100 rubl. selta naudâ 330 Wahzu mahrk.
100 „ papihra „ 217 „ „

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 16-го Сентября 1896 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

S l u d i n a j u m i.

Tukuma aprinka XII. eezirkna **Snikeres pagasta teesa** dara zaur scho sinamu, ka **7. Oktoberi 1896. gadâ** tiks Snikeres Wanagu mahjâs notureta

uhtrupe,

kurâ pahrdos wairaksolischanâ nel. saimneezes Liebes Grikman atstahtu mantibu, sastahwoschu is seeweeschu drehbem un weschas, gultu drehbem, spilweneem, daschadam istabas leetam un lopeem, wehrtetu us 500 r. Uhtrupes sahkums pulksten 10 ôs no rihta.

Snikeres pagasta namâ, 10. Septemberî 1896.

(№ 216.) Preekschsehd.: W. Starke.
Skrihw.: J. Linits.

Sludinajums.

Preeksch **Lihwesmuischas** wezmahtes eezirkna Talsu aprinkî, sastahwoscha is Lihwesmuischas, Zehres un Dsirzeema pagasteem, ir wajadsiga **ekfamineta**

behrnu sanehmeja.

Personas, kuras wehletos scho weetu peenemt, top usaizinatas, ar sawam apleezibam eerastees **5. oktobri 1896. gadâ**, pulksten 10ôs no rihta **Sentenes** pagasta namâ dehl salihguma.

Sentenê, 4. Septemberî 1896.

Lihwesmuischas p. w.: K. Behtschman.
Skrihweris: C. Mittenberg.

Dr. M. Hirschbergs,

praktisks ahrsts,
Jelgawâ Skrihweru eelâ № 4.

Runas stundas:
no pulksten 8—10 no rihta
„ „ 4—5 pehz pusd. un
no pulksten 7—8 wakarâ tikai ahdas un wenerisskâs slimibâs.

Dobelê.

Runajams no **9—1** pusdeenâ un no ½**6—7** wakarâ.

Dr. Londenberg,
sena' Krona Aptiekê.

Jelgawas Palihdsibas Beedriba.
Sestdeen 21. septembrî:
Zehra sahlê:

Puku balle.

Waldmana musika.

Sahkums pulksten **9** wakarâ, beigums pulksten **4** no rihta.

Maksa (eerehk. labd. nod.): beedru kungeem un dahmam à 40 kap., nebeedru kungeem un dahmam à 50 kap.

Kahrtibas komisija.

Jelgawas Latw. Beedribas teatrî
swehtdeen **22. septembri** 1896. g.

Bergu Jahnim
15 gadu akteera jubilejas benefize.

Israhdis

Wezais musikants un wina koris.

Tautas luga ar dseedaschanu 5 zehleenôs latwiski no M. Graubina.

Dseedamee gabali lugâ:
1. Ja dsihwe wisu jaukaka.
2. Tu wezais ners kas domâ (komiska terzete).
3. Es wehl esmu deesgan maigs.
4. To wihru slawesim.
5. Kaps aiz Donawas.
6. Tahs zeribas, kas mums dod preeku.
7. Jel usklausees es mihlu tewis (duets).
8. Beigu dseesma.

Musika: **Waldmana** kga stihgu orkestris.

Sahkums pulksten ½7 wakarâ.

Zenas parastas.

Biletes eepreeksch dabonamas H. Allunana kga grahmatu weikalâ.

Tuhlin pehz beigtas teatra israhdes:

deja.

Eesejas maksa: kungeem **30** kap., dahmam **20** kap.

Teatra pahrsinis.

Uz sawu benefizi godato publiku padewigi eeluhdz

Bergu Jahnis.

Akmenu siteji

war darbu dabut pee Olaines-Jelgawas schosejas. Japeeteizahs pee kaufmana

K. Zaunberg kga,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 2.

Leetoti

musikas instrumenti,

kâ: **klarinetes, waldhorns, trompetes, tenori, baritons, tubas,** kâ ari **wijoles bratschas** un **tschello** lehti dabujami **Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 42,** pee **J. Waldmana.**

Pahrdodams tschetru firgu spehku

twaikkatlis

(locomobile) weenu gadu tik leetots. — Tuwakas sinas pee Soldtnera kga, Billu krogâ, pr. Фрауэнбургъ.

Wm. Carnatz'a fabrika,

Maskawâ,
dibinata 1875. gadâ.

Sihmuli preeksch **sihmeschanas** un **rakstischanas**, wisuweenkahrschakee un wisusmalkakee **is tihra Sibirijas grafita**, eeslaweti no **Mahkslas akademijas, gimnasijàm, kanzelejàm** un **elementarskolàm.**

Krahsu sihmuli katra wajadsibai un mahksligi schihfera grifeli. Sibirijas sihmeschanas ogles 7 melnuma grahdôs. — Schihs ogles ir **Wm. Carnatz'a fabrikas spezialitate** un atsihtas no **wisas pasaules mahksleneekeem** kà sawâ **dsilâ melnumâ nesasneegtas.**

Dabonamas wisâs sihmeschanas un rakstamu leetu pahrdotawâs.

1881. g. Wisaugstaki apstiprinatâ

Apdroschinaschanas beedriba „ROSSIJA"

Sw. Peterburgâ, Leelajâ Morskajâ № 37.

Pamata un reserwes kapitali wairak ká 25,000,000 r.

Beedriba peenem lihgumus us:

Dsihwibas apdroschinaschanu,
t. i. apdroschina ar sewischki peenehmigeem noteikumeem kapitalus un rentes **familijas apgahdibai** jeb ari **sew pascham wezuma deenám, puhra naudu meitám, stipendijas dehleem** u. t. t. pee kam apdroschinataji nem dalibu pee beedribas peluas.

Beedribá „Rossija" bij apdroschinatas 1. janwarî 1896. g. **35,563 personas par 91,406,948 rub. leelu kapitalu.**

Apdroschinaschanu pret nelaimes gadijumeem,
apdroschinot gan **weenu personu** ween, gan ari **kolektiwi** eerehdnus un strahdneekus fabrikâs un citâs ruhpneezibas eestahdes, pee kam **premiju maksajumi pamasinajâs,** eeskaitot tanî diwidendu.

Apdroschinaschanu pret uguni
wisadas kustamas un nekustamas mantas (**ehku, maschinu, pretschu, mebelu** u. z.).

Transportu apdroschinaschanu
pa **uhdens** un **semes zeleem**, apdroschinot ari paschus kugus.

Apdroschinaschanas peeteikumus peenem un wisas **tuwakas sinas** pasneeds beedribas walde **Peterburgâ (Leelajâ Morskajâ № 37, paschas namâ). General-representanze Rigâ, Kaufeelâ № 9,** un beedribas agenturas **Kreewijas pilsehtâs.**

Apdroschinaschanas biletes pasascheeru apdroschinajumeem pret nelaimes gadijumeem zelojot pa dselszeleem un ar twaikoneem dabujamas **dselszelu stazijâs.**

L. M. Arensteins,

apteeku pretschu, krahsu, kimikaliju, oschamo sahlu un gumijas pretschu pahrdotawa

Jelgawâ, Katolu eelâ № 3,

peedahwâ **labi** un **lehti: koka spirtu** preeksch dedsinaschanas un puleereschanas, **lihmi, smilschu papihri** u. t. t. **Kakao, etika esenzi** preeksch etika pagatawoschanas, **kardamomu, safranu, wanilju, ingweru, piparus, kanehli** — gabalôs un pulwerî u. t. t., bes tam wehl leelu lehgeri wisadu **gumijas** un **oschamo sahlu pretschu,** kà: **gumijas sekes, ledus puhschlus, gumijas gaisa kisenus, gumijas** un **glahses sprizes, truhkuma** un **nabas bandaschas, tihritu wati, flaneli, marliju, bindes, termometrus, mahtes sprizes** u. t. t., **oderus, seepes, puderi, pomadi, matu uhdeni** un **krahsas, matu seepes pret blausnam, koldkrihmu, sobu uhdeni Odolu, sobu pulweri, kemes, sobu** un **nagu birstes** u. t. t., **kakla apleekamos preeksch behrneem, kam sobi nahk.**

Spirtu un brandwihnu

(otschischtschenoje),

no **A. Wolffschmidta, Rigâ; Kalkuhnu spirta** un **rauga fabrikas; Petera Smirnowa, Maskawâ,** un **Petera Kalaschnikowa, Pleskawâ;** tamlihdz ari **likeeri, dubult-schnabi, balsamu, konjaku, rumu** un **araku** no **G. G. Bergbohma, Rigâ,** peedahwâ par **fabrikas zenâm**

J. Jakobsohns,

Jelgawâ, Akzises eelâ, Nesadomowa namâ, pee tirgus.

Krodseneekeem 10 % pelnas teesa.

Nupat kà isnahza:

Mahzibas grahmata

Latweeschu behrnu sanehmejahm

no

T. v. Dieterich.

Treschâ druka.

Pahrlabots un pawairots isdewums no

Dr. E. Jensen.

Ar 24 bildehm.

Zena **1** rbl. **50** kap.

Dabujama wisâs grahmatu pahrdotawâs un pee isdewejeem

J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Wislabako

kimiski skaidrotu spirtu

96%—97% 70 kap. par pusstopu.

Kimiski skaidrotu spirtu

96% par **65** kap. pusstopu.

Otschischtschenoje

no kimiska skaidra spirta gatawots, no **26** kap. pusstops sahkot u. t. pr.

Daru sinamu, ka tagad ari

„Nahliki" pahrdodu.

F. W. Litsch, Kuldigâ.

Muhsu apgahdibâ nupat isnahza:

Bildes

is wisàm trim dabas walstim.

Jauka un geldiga dahwana behrneem,

leetojama ari kà palihga grahmata pee behrnu mahzibas dabas wehsturê.

Zena **60** kap.

J. F. Steffenhagen un dehls, Jelgawâ.

Anglu walodas mahziba

Paschmahzischanai

weegli **saprotami un praktiski sastahdita**

lihdz ar

Wahrdnizu latweeschu un anglu walodâs

no

J. Sieberg'a.

Glihtâ, stiprâ wahkâ eeseeta maksà 1 rubl.

J. F. Steffenhagens un dehls, Jelgawâ.

Dabonama ari **Amerikâ** pee isdeweja **J. Sieberga,** 6 Washington St., Cambridgeport, Mass. par **70** zenti, par pastu peesuhtot **75** zenti.

un **Rigâ** sekoschâs grahmatu pahrdotawâs: **J. Kapteina,** Leelajâ Kehninu eelâ № 10. **J. Schablowsky,** Skahrnu eelâ № 6.

Kapu peemineklus

no **marmora** un **granita** is **labakâ materiala.**

Leelu krahjumu
wisadu **tschuguna kapu krustu** tura weenmehr uz lehgera.

Wislehtakàs zenas.

Akmenu poleereschana ar twaika spehku uz galwoschanu.

M. Brauers,

pee Annas wahrteem, blakus literatu kapeem. (Aleksandra prospekts № 4).

Rostowas twaiku sudmalu

miltu noguldítawa

Jelgawâ, Katolu eelâ № 4, peedahwâ

miltus

teizamaka labuma par lehtàm zenam: 5 pudu, 40 mahrz. un 20 mahrz. maisinos.

Mahzeklis,

kas grib mahzitees **kaleja amatâ,** war peeteiktees Pasta eelâ № 41.

Laipuai eewehroschanai.

Zaur scho daru sinamu, ka es sawâ

tehjas weikalâ

turu **tehju** no wisam labakam **Maskawas** un **Sw. Peterburgas** tehju firmam un proti no

Wisuaugstaki apstiprinatam beedribam:

„Tsin-Lun", Sw. Peterburgâ, Brahli K. un S. Popow, Maskawâ, Peter Botkina dehli, Maskawâ,

pasaules firmas:

Wogau un beedr., Maskawâ,

Wisaugstaká pilsgalma liferanteem

Wasili Perlow un dehleem, Maskawâ

Pilsgalma liferanta:

Iwan Nikolajewitsch Filippow, Maskawâ.

K. Zaunbergs,

sem firmas **„Tsin-Lun"** (Kihneeschu tehjas bode),
Jelgawâ, Leelâ eelâ № 2.

Spezial-weikals

preeksch **tehjas, kafijas** un **zukura.**

Atkalpahrdewejeem pelnas teesa!
Swehtdeenâs weikals slehgts!

Manafotografija

Kangihfern eelâ Nr. 6,

ir uz **pilnigako eerihkota. 3 bildes** par **1 rubli.** Spegelweidigs jaunakàs sortes fotografiju papihrs wisam portrejam.

C. Frey,
Jelgawâ.

A. Loginows

Jelgawâ, Katolu eelâ № 2.

Weikals preeksch

tehjas, zukura, kafijas un kolonial-prezem.

Leels lehgeris

wisadu **Kreewijas** un **ahrsemju wihnu, rumu, konjaku, araku, porteru, snabju** un **likeeru.**

Bes tam wehl:

tabaka, zigari, papirosi un tschaulites.

Spehles kahrtis un **krihts.**

Mahzeklis

no 14—15 gadeem war peeteiktees **C. Geinerta** dsehreenu pahrdotawâ, Katolu eelâ № 62.

Musikas stundas

pasneedz **Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 42.**

J. Waldmanis.

Koschi

dselss kapu krusti

Koschi dselss kapu krusti. Koschi dselss kapu krusti.

daschadâ leelumâ, ar isspeesteem burteem, jaw no 2 rubleem sahkot, peepasigi **krustu pamatu akmeni,** daschadi **trelini, kruzifiksi** un **plahtes** ir weenmehr leelâ iswehlê dabonami.

Krustu pamatu akmeni
teek weenumehr **pirkti.**

O. Köhler's,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 35.

V. Boitmana

kronu un sehklu pahrdotawa
Jelgawâ, Katolu eelâ № 20,

peedahwâ rudenim eestahjotees wisadus **preekschlogu isgresnojumus, kronus** (imorteles), **buketes** u. t. pr., **leelâ** un **skaistâ iswehlê** par **lehtàm zenàm.**

Wisleelakâ iswehlê dabonami par mehrenu zenu daschadi **rati, ratu iukturi, asis** un **federes,** kà ari **kamanas** katrâ waijadsibâ. — Katrs schê pagatawots darbs ir glihts un stiprs.

Turpat teek ari **lakeereschanas darbs isdarits.**

D. Anschkaps,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 12.

Jauna grahmata!

Nupat no druk'as isnahza schahda eewehrojama grahmata **„Pamahzischana par sw. kristibas sakramenti, par jaunpeedsimschanu un sewischki par behrnu kristibu."**

Maksà 20 kap., tahlak pahrdewejeem parastais rabats. Dabujama wisâs labakâs grahmatu pahrdotawâs; generalkomisijâ **M. Jakobsona** drukatawâ, Rigâ, Wehweru eelâ № 7.

Peenem ruhmê

skolneezi jeb **jaunkundsi,** kas eet schuht mahzitees, Katolu eelâ № 5 **Runz** kose.

Logu stikls

¼ kastês pa 30 ruhtim 15×16 un 15×18 wersch. teizamakâ labuma dabonams pa wisulehtakàm zenam pee

J. M. Trofimowa,
Rihgâ, Kungu eelâ № 10,
glahschu, porzelana un lampu pahrdotawâ.

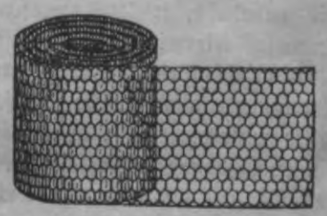

Mana adatu taisitawa atronàs tagad **Katrihnas eelâ № 9.** — Peedahwaju **lehti: sorteschanas zilindrus, feetinus** un zitus **drahschu darbus.**

Meistars **G. Selck.**

Turpat deenastmeitam paskapê weetas.

Wisâs grahmatu pahrdotawâs pehrkama:

SpredikU grahmata

Dsihwais uhdens,

ko is **jaunajeem ewangeliumeem** isfmehlis Latweescheem pasneedz

Kristjahns Dsirne,
Raunas draudses mahzitajs.

Zena **1** rubl. **30** kap.

Wisâs grahmatu bodês dabonama:

Mahzibas grahmata

rehkinlausischanâs preeksch skolotajeem, skolneekeem, kà ari tahdeem, kas paschi no sewis grib mahzitees rehkinat. — Ar galwas un tahpeles rehkinu mahzibahm, faralstita no **J. Baukina,** skolotaja un ehrgelneeka Aizkraukle.

Maksà **1** rubl. **25** kap.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.
(Tè klaht 2 peelikumi.)